

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาแนวทางการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬา เพื่อนำไปสู่การออกแบบอาคารศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ข้อ คือ 1) ศึกษาสภาพศูนย์การกีฬาในปัจจุบันเพื่อ จัดกลุ่มศูนย์กีฬาตามขนาดพื้นที่ 2) ศึกษาวิธีให้บริการของแต่ละขนาดศูนย์การกีฬาที่จัดกลุ่มได้ 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะผู้ให้บริการกับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่ประกอบด้วย แนวคิด พื้นที่ใช้สอย และการสัญจรภายในอาคาร 4) ศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการทรัพยากรอาคาร 5) ออกแบบและวิเคราะห์ความเป็นไปได้โครงการ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ผู้ใช้บริการศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย - ญี่ปุ่น) ศูนย์กีฬาริชมอนด์ และศูนย์เยาวชนลุมพินี จำนวนทั้งหมด 402 คน โดยมีการวิเคราะห์ด้วยค่าทางสถิติพื้นฐานและสถิติอ้างอิง ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย Chi-square, Cluster Analysis, Correlation และ One Way ANOVA

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า แนวทางการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬาควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะผู้ให้บริการ ได้แก่ เพศ อายุ และรายได้ของผู้ให้บริการ และมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ดังนี้ 1) ผลการสำรวจข้อมูลทางกายภาพศูนย์การกีฬาภายในกรุงเทพมหานคร 40 ศูนย์แล้วนำมาจัดกลุ่มด้วยสถิติ Cluster Analysis สามารถจัดกลุ่มขนาดศูนย์การกีฬาได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยทุกขนาดควรมีรัศมีให้บริการของศูนย์การกีฬาที่ระยะประมาณ 4.5 ถึง 6.5 กิโลเมตร 2) ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ศูนย์การกีฬาควรมีแนวทางการออกแบบที่มีภาพลักษณ์ที่ดูกลมกลืนกับธรรมชาติและทันสมัย 3) จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสามารถแบ่งพื้นที่ใช้สอยอาคารศูนย์การกีฬาเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่เล่นกีฬาและพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม จากความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีลักษณะต่างกันต้องการพื้นที่เล่นกีฬาที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ พบว่าต้องการพื้นที่เล่นกีฬาในร่มประเภททีม และจากความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเรื่องพื้นที่สำหรับกิจกรรมเสริม พบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่ต้องการกิจกรรมเพื่อความบันเทิงและคลายเครียด 4) ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ต้องการให้ศูนย์การกีฬามีทางสัญจรภายในอาคารเป็นแบบผสม 5) ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรอาคารโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจการบริหารจัดการพื้นที่ของศูนย์การกีฬามากที่สุด รองลงมา คือ การดูแลรักษาศูนย์การกีฬา และการให้บริการทั่วไป โดยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ

ระหว่างศูนย์การกีฬาทั้ง 3 ศูนย์ ด้วยสถิติ One Way ANOVA พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่อง การให้บริการของเจ้าหน้าที่ สภาพและความเพียงพอของพื้นที่ใช้สอยอาคาร

สถานที่จัดตั้งโครงการศูนย์การกีฬายูบบริเวณโรงงานยาสูบ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 71 ไร่ เมื่อศึกษาลักษณะประชากรในพื้นที่ตามรัศมีให้บริการในบริเวณดังกล่าว พบว่า ควรเป็นศูนย์การกีฬานาขนาดใหญ่ ประกอบด้วย อาคารศูนย์การกีฬา 2 หลัง โดย โดยสร้างใหม่ 1 หลัง และปรับปรุงอาคารเดิมที่เป็นโรงงานผลิตยาสูบอีก 1 หลัง รองรับผู้ให้บริการได้ 30,000 คนต่อเดือน มีพื้นที่ใช้งานหลัก คือ พื้นที่สำหรับกิจกรรมกีฬา 34,703 ตารางเมตร พื้นที่จอดรถ 570 คัน และพื้นที่สนับสนุน เช่น ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องประชุมสัมมนา ลานกิจกรรมอเนกประสงค์ พื้นที่ให้เข้า ศูนย์อาหาร เป็นต้น งบประมาณลงทุนประมาณ 2,200,000,000 บาท เป็นการร่วมลงทุนระหว่าง กรุงเทพมหานครและกระทรวงการคลัง โรงงานยาสูบ แล้วให้กรุงเทพมหานครเป็นผู้บริหารจัดการ ร่วมกับการจ้างบริษัทเอกชนเข้ามาดูแลทรัพยากรอาคาร การศึกษานี้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสาธารณประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร ให้มีความยั่งยืน และสอดคล้องกับพลวัตทางสังคมที่กำลังพัฒนาอย่างก้าวกระโดด